

29/01/2024

Εισήγηση γερόντισσας Φιλοθέης με θέμα “Η πνευματική σχέση του Αγίου Πορφυρίου με την Αγία Γαβριηλία”

/ [Επικαιρότητα](#)

Η Ηγουμένη της Ιεράς Μονής Παναγία των Βρυούλων της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών Φιλοθέη μοναχή μίλησε με θέμα “Η πνευματική σχέση του Αγίου Πορφυρίου με την Αγία Γαβριηλία”, στο πλαίσιο εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στο Τμήμα Θεολογίας, στο Αμφιθέατρο Α΄, στις 25 Ιανουαρίου.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Θεολογική Σχολή
Α.Π.Θ.

ΟΜΙΛΙΑ

Τμήμα Θεολογίας
Αμφιθέατρο Α΄

“Η πνευματική σχέση του
Αγίου Πορφυρίου
με την
Αγία Γαβριηλία”.

Ηγουμένη
Ιεράς Μονής Παναγίας των Βρυούλων
Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών
Φιλοθέη μοναχή.

Ι
Α
Ν
Ο
Υ
Α
Ρ
Ι
Ο
Σ

25

Πέμπτη
5:00μ.μ.

Επιμέλεια: Μαρία Ράντζου, Επίκουρος Καθηγήτρια Θεολογίας Α.Π.Θ.

Παρακάτω ολόκληρη η εισήγηση

Αν προσέξουμε τά Εὐαγγέλια θά δοῦμε πολλές ὁμοιότητες στούς Εὐαγγελιστές ἀλλά καί πολλές διαφορές. Τό ἴδιο Ἅγιο Πνεῦμα φωτίζει καί ἐμπνέει ἀλλά ὁ καθένας ἀνάλογα μέ τόν χαρακτήρα του καί τήν ιδιότητά του γράφει καί περιγράφει κάποια γεγονότα ἀπό τήν ζωή τοῦ Κυρίου.

Ἔτσι καί οἱ Ἅγιοι, ὁ καθένας ἀνάλογα μέ τόν χαρακτήρα του καί τά βιώματά του λειτουργεῖ, ἀλλά τό ἴδιο Ἅγιο Πνεῦμα τούς φωτίζει καί τούς στηρίζει.

Δύο ἀγαπημένοι Ἅγιοι πού ταιριάζουν πάρα πολύ εἶναι ὁ Ἅγιος Πορφύριος καί ἡ Ἁγία Γαβριηλία. Ἄς δοῦμε μερικά κοινά μηνύματα .

1. Γιά τήν Ἀγάπη πρὸς τόν Θεό καί τόν πλησίον.

«Ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ ἐν Θεῷ Κοινωνία τῶν ψυχῶν, ὅπως ἡ κοινωνία τῶν Ἀγίων. Εἶναι τό ἀόρατο Μοναστήρι ὅπου ὅλοι ὅσοι εἶναι δικοί Του συναντῶνται ἐν πνεύματι, ἀσχέτως πού βρίσκονται ἐν σώματι» (Ἀσκ. Σελ.414).

Ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ Χάρης τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεός ἀγάπη ἐστί καί ἐμεῖς εἴμαστε εἰκόνες τοῦ Θεοῦ, ἄρα γεννιόμαστε μέ αὐτή. Ἡ ἀγάπη πού δίνουμε στούς ἄλλους ξεκινάει ἀπό τήν Πηγὴ τῆς ἀγάπης, δηλ. τόν ἴδιο τόν Θεό. Πάει στούς ἄλλους ἀνθρώπους καί ἐπιστρέφει πάλι πίσω, στήν Πηγὴ.

Ἡ ἀγάπη μας θά πρέπει νά εἶναι χωρίς ὅρια. Σημασία ἔχει ὁ βαθμός τῆς ἀγάπης πού προσφέρουμε παντοῦ.

Ἐλεγε χαρακτηριστικά ἡ Ἁγία Γαβριηλία ὅτι γιά τόν Χριστό δέν ἔχει σημασία οὔτε τί κάνουμε, οὔτε ποῦ πᾶμε, οὔτε πῶς ζοῦμε, οὔτε ἂν βοηθᾶμε τούς ἄλλους. Ἐνα ἔχει σημασία «Τό Ποιόν καί τό Ποσόν τῆς ἀγάπης πού δίνουμε παντοῦ, χωρίς διακρίσεις».

Στήν ἐρώτηση τί ἐννοεῖς Ποιόν καί Ποσόν τῆς ἀγάπης ἀπάντησε «Τό Ποιόν εἶναι ὅταν δίνεις Ἀγάπη χωρίς νά περιμένεις ἀνταμοιβή. Τό Ποσόν πρέπει νά εἶναι ἀπερίοριστο καί μέ τήν δική σου θυσία. Γιατί ἂν ἡ Ἀγάπη δέν ἔχει θυσία, δέν εἶναι Ἀγάπη κατὰ Θεόν. Ἀλλά τί θυσία; Θυσία πού νά μήν τήν αἰσθάνεσαι! Σέ τέτοιο βαθμό πού νά μήν νοιώθεις ὅτι κάνεις θυσία».

Τήν ἀγάπη λοιπόν πού ἔχουμε μέσα μας ἀπό τήν στιγμή που μᾶς ἐπλάσε ὁ Θεός θά πρέπει νά τήν προσφέρουμε παντοῦ, σέ ἀνθρώπους πού γνωρίζουμε ἀλλά καί σέ ἀνθρώπους ἀγνωστούς σέ μᾶς.

Ὁ Θεός μᾶς ἔδωσε τήν ἀγάπη γιά νά Τόν ἀγαποῦμε μέ ὅλη τήν δύναμη τῆς ψυχῆς μας ὅπως μᾶς λέει καί ἡ Πρώτη ἐντολή «Ἀγαπήσεις Κύριον τόν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καί ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καί ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου». Καί δεύτερον νά μήν ξεχωρίζουμε ποτέ τόν ἑαυτό μας ἀπό τούς ἄλλους «Καί τόν πλησίον σου ὡς σεαυτόν».

Σ' ἓνα γράμμα της σέ μία ἀγαπημένη της φίλη γράφει σχετικά: « Ἡ χάρις ἐκλύεται ἀπό τήν ἀγάπη καί τήν πίστη μας στόν Θεό. Τήν δίνει σέ ὅλους, ἀλλά πρέπει νά ἀνοίξουμε τά χέρια μας νά τήν πάρουμε. Ὁ σκοπός μας στήν ζωὴ εἶναι νά ἀγαπήσουμε τόν Θεό καί τόν πλησίον. Ἀλλά ἔχει εἰπωθεῖ «ἐξ ὅλης τῆς διανοίας, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς», ἔτσι ἀγαπᾶ κανεὶς τόν Θεό. Γι αὐτό νοιώθουμε ξεροί καί παγωμένοι. Ὅχι ὅταν κρύβεται Ἐκεῖνος ἀλλά ὅταν κρυβόμαστε ἐμεῖς ἀπό Ἐκεῖνον, τότε αἰσθανόμαστε παγωμένοι, μακριά ἀπό τόν

ήλιο. Όταν τό ἐγώ μας, μέ τίς υλικές ἔγνοιες, ξεπερνᾷ τήν κατάσταση τῆς ψυχῆς, πού προορίζεται νά εἶναι αἰώνια, τότε αἰσθανόμαστε λυπημένοι γιατί ἔχουμε χάσει τόν σκοπό γιά τόν ὁποῖο εἴμαστε ζωντανοί. Καί γιά νά εἶναι κανείς ζωντανός εἶναι ἔνωμένος μέ τήν τήν Ζωή. «Ἐγώ εἰμί ἡ Ζωή καί ἡ Ἀνάσταση» καί ὡς ἐκ τούτου χωρίς Ἐκεῖνον εἴμαστε νεκροί».

Ἔτσι μάς τονίζει ἡ γερόντισσα ὅτι δέν ἔχουμε κανένα δικαίωμα νά κατηγοριοποιοῦμε καί νά ἀπορρίπτουμε τούς ἀνθρώπους.

«Ἡ ἀγάπη ἀγαπᾷ τούς πάντας, ὅπως ὁ Θεός μάς ἀγαπᾷ ὅλους, μέ ὅλα τά χάλια πού ἔχουμε! Λίγους λόγους ἔχει νά μὴν μάς ἀγαπᾷ; Παρ' ὅλα αὐτά μάς λέει «ἐπὶ δικαίους καί ἀδίκους βρέχει καί δίνει τόν ἥλιο σέ ἀγαθούς καί πονηρούς».

Ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ πιό ἰσχυρή δύναμη καί μαζί μέ τήν προσευχή μποροῦν νά τραντάξουν ὅλο τόν κόσμο («μία μπόμπα ἀγάπης»).

Τό παράξενο εἶναι ὅτι ἐνῶ γεννηθήκαμε γιά νά ἀγαποῦμε ἔρχεται στήν συνέχεια ἡ ἀγωγή ἀπό τά σπίτια μας καί ἀλλάζουμε. Τό παιδί ὅταν γεννιέται εἶναι πρόθυμο νά ἀγαπήσει ὅλο τόν κόσμο καί δέν ἔχει αἶσθημα ἰδιοκτησίας, ἔχει μία γενική ἀγάπη.

Κάθε παιδί θέλει ἐπίσης νά τό ἀγαποῦν. «Κάθε παιδί ἀγαπάει γιατί θέλει νά τό ἀγαποῦν. Ἄν δέν δώσεις ἀγάπη δέν παίρνεις κατ' ἀρχήν. Ὑστερα δέν σέ νοιάζει γιατί παίρνεις τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Τήν δίνεις καί δέν σέ νοιάζει ἂν σέ ἀγαποῦν ἢ ὄχι. Σέ νοιάζει ἐάν ἐσύ ἀγαπᾷς καί ἐάν ἐσύ εἶσαι μαζί Του».

Αὐτό ἦταν τό χαρακτηριστικό τῆς γερόντισσας. Ἀγάπη γιά τόν κουρασμένο συνάνθρωπο, ἀγάπη γιά τόν πάσχοντα ἀδελφό. Ὁ ἄλλος ἦταν ὄχι ὁ ξένος, ὄχι ὁ ἐχθρός, ἀλλά ἕνα κομμάτι ἀπό ἐκεῖνη, ἕνα κομμάτι ἀπό τό ἴδιο σῶμα, ἀπό τό σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἕνας ἀδελφός πού τήν γέμιζε χαρά ἡ παρουσία του ἀκόμη καί ἂν ὁ ἴδιος δέν ἔτρεφε καλά αἰσθήματα γιά ἐκεῖνη.

Τό μόνο πού τήν ἐνδιέφερε ἦταν νά βοηθήσει κάθε ἄνθρωπο πού ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἔστελνε στόν δρόμο της (μέ ὁποιοδήποτε τρόπο, ἀκόμη καί τόν κλέφτη) νά ἀποκτήσει πνευματική υἰεία καί ὠριμη συμπεριφορά.

Δέν τήν ἀπασχολοῦσε ἂν κάποιος μετά στρεφόταν ἐναντίον της. Ταίριαζε ἀπόλυτα μέ τήν στάση τοῦ Ἀγ Πορφυρίου: « Ἄν ὁ ἀδελφός σου σ' ἐνοχλεῖ, σέ κουράζει, νά σκέφτεσαι: τώρα μέ πονάει τό μάτι μου, τό χέρι μου, τό πόδι μου. Πρέπει νά τό περιθάλψω μέ ὅλη μου τήν ἀγάπη».

Πολλές φορές ἔφερνε σάν σχετικό παράδειγμα τήν παραβολή τοῦ καλοῦ Σαμαρείτη.

«Σκέψου τόν Σαμαρείτη τῆς παραβολῆς. Εἶδε τόν τραυματισμένο, σταμάτησε, τόν

περιποιήθηκε, τόν φορτώθηκε, τόν πήγε στο ξενοδοχείο, πλήρωσε τόν πανδοχέα, τοῦ παρήγγειλε ὅτι θά πληρώσει καί ὅ,τι ἄλλο χρειαστεῖ καί ἔφυγε δίχως νά ἀφήσει τά στοιχεῖα του, γιά νά μήν νοιώθει ὁ εὐεργετηθεῖς ὅτι τοῦ ὀφείλει εὐγνωμοσύνη».

Ἄν κάποιος ὅμως ἀπορρίψει τήν ἀγαπητική μας διάθεση γιά προσφορά, τότε αὐτή ἡ ἀγάπη θά ἐπιστρέψει πίσω σ'ἐμᾶς τούς ἴδιους («καί ἐάν μὲν ἦ ἡ οἰκία ἀξία, ἐλθέτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ αὐτήν. Ἐάν δέ μή ἦ ἀξία, ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω»).

Σέ ἓνα γράμμα της ἡ γερόντισσα ἀπευθύνεται σέ κάποιες κοινωνικές λειτουργοὶ πού τήν ἀγαποῦσαν καί τήν συμβουλεύονταν.

Μεταξύ ἄλλων τούς γράφει: «Τό ὅτι διαλέξατε στήν ζωή σας νά γίνεται κοινωνικοὶ λειτουργοὶ δείχνει πόσο ἀγαπήσατε τόν Δημιουργό μας, πού μᾶς εἶπε τήν πρώτη καί μεγάλη ἐντολή «Ἀγαπήσεις Κύριον τόν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καί τόν πλησίον σου ὡς σεαυτόν». Μόνο τότε τολμοῦμε νά ἀγαποῦμε τόν Θεό, ὅταν τόν βλέπουμε στόν πλησίον μας. Γι'αὐτό καί ἐσεῖς ἀγαπήσατε τόν ἄνθρωπο, ὅποιος καί ἂν εἶναι: δικός μου, ξένος, φίλος, ἐχθρός».

Ὅταν λάβουμε τό δῶρο τῆς ἀγάπης τότε δέν μποροῦμε νά τό κρατήσουμε μόνο γιά τόν ἑαυτό μας. Πρέπει νά τό προσφέρουμε καί στοὺς ἄλλους καί νά εἶναι διακριτική ἡ ἀγάπη μας.. Σκοπός εἶναι νά φτάσει ὁ ἄλλος μέσα ἀπὸ ἐμᾶς στήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, νά μήν μείνει σέ μᾶς.

Εἶναι πολύ ἀποκαλυπτική σέ ἓνα γράμμα της ἡ γερόντισσα: «...Ὁ Θεός βρέχει τήν ἀγάπη Του πάνω μου. Ἄν τήν κρατήσω γιά τόν ἑαυτό μου, θά πεθάνω γιατί δέν θά ἀντέξω τήν Δύναμή Του. Ἄν μέ ὅλη αὐτή τήν φωτιά ἀγαπήσω τόν ἄλλον, γνωρίζοντας ὅτι εἶναι δικιά Του ἡ Ἀγάπη, τότε συμβαίνουν καταπληκτικά πράγματα σ'αὐτόν τόν ἄλλο, πού στήν πραγματικότητα ἐλκύστηκε ἀπὸ τόν Θεό γιά νά ἔρθει νά τόν ἀγαπήσει. Ἀμέσως θά δεῖς νά τοῦ γίνεται μία μεταμόρφωση. Χαράζει μία νέα πορεία καί ἂν κατανοήσῃ ὅτι αὐτή ἡ ἀγάπη δέν εἶναι ἀπὸ μένα ἀλλὰ ἀπὸ τόν Θεό, ἔρχεται ἡ εὐλογία πάνω του. Ἀλλιῶς, ἂν δέν τό καταλάβει κι ἀρχίζει νά μ'εὐχαριστεῖ γιά τήν ἀγάπη αὐτή, τά καταστρέφει ὅλα. Ἄν ὅμως τό καταλάβει, τότε καί ἐκεῖνος μέ τήν σειρά του, θά δώσει σέ ἄλλον καί σέ ἄλλον ἀπὸ αὐτήν τήν Ἀγάπη, χωρίς ὅμως νά περιμένει ἀνταπόκριση ἢ εὐγνωμοσύνη. Καί τότε, ὅλοι χαιρόμαστε, γιατί νοιώθουμε ἐνωμένοι μέ τήν Ἀγάπη αὐτή πού εἶναι ὁ Θεός. Καί γίνεται καί κάτι ἄλλο. Ἀναγνωρίζουμε ἀμέσως ὅλους ὅσους εἶναι μέσα στήν Ἀγάπη αὐτή» (Ἀσκ, σελ.414).

Στό ἴδιο πνεῦμα μιλάει καί ὁ Ἅγιος Πορφύριος. Πρέπει νά ἀγαπήσουμε τόν ἀδελφό μας ὅποιος καί ἂν εἶναι καί ὅ,τι καί ἂν κάνει. Νά τόν νοιώθουμε σάν ἓνα μέλος τοῦ

σώματός μας καί νά συμπάσχουμε μέ τόν πόνο καί τήν αδυναμία του. Καί νά εὐχόμαστε μυστικά γιά τήν πρόοδό του, νά προσπαθοῦμε μόνο καλό νά τοῦ κάνουμε, δίχως νά περιμένουμε ἀνταπόδοση.

«Ένα εἶναι τό ζητούμενο στήν ζωή μας, ἡ ἀγάπη, ἡ λατρεία στόν Χριστό καί ἡ ἀγάπη στούς συνανθρώπους μας. Νά εἴμαστε ὅλοι ἕνα μέ κεφαλή τόν Χριστό. Ἔτσι μόνο θά ἀποκτήσουμε τήν χάρη, τόν οὐρανό, τήν αἰώνια ζωή»

«Ἔτσι ἂν ζοῦμε ἑνωμένοι, θά εἴμαστε μακάριοι, θά ζοῦμε στόν Παράδεισο. Ὁ κάθε διπλανός μας, ὁ κάθε πλησίον μας εἶναι «σάρξ ἐκ τῆς σαρκός μας». Μπορῶ νά ἀδιαφορήσω γι' αὐτόν, μπορῶ νά τόν πικράνω, μπορῶ νά τόν μισήσω; Αὐτό εἶναι τό μεγαλύτερο μυστήριο τῆς Ἐκκλησίας μας. Νά γίνουμε ὅλοι ἕνα ἐν Θεῷ. Ἄν αὐτό κάνουμε, γινόμαστε δικοί Του. Τίποτε καλύτερο δέν ὑπάρχει ἀπ αὐτήν τήν ἐνότητα. Αὐτό εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Αὐτό εἶναι ἡ Ὁρθοδοξία. Αὐτό εἶναι ὁ Παράδεισος».

Αὐτό τό πνεῦμα τῆς ἐνότητας πού καλλιεργοῦσε ὁ Ἅγ. Πορφύριος καί ἡ Ἀγ. Γαβριηλία εἶναι τό πνεῦμα τῆς Ἐκκλησίας.

Λέει ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης, συνέχεια τό τόνιζε καί ὁ Ἅγιος Πορφύριος τά τελευταῖα λόγια τοῦ Κυρίου στήν Ἀρχιερατική Προσευχή «ἵνα ὧσιν ἕν, καθώς ἡμεῖς, ἵνα πάντες ἕν ὧσι, καθώς σύ, Πάτερ, ἐν ἐμοί καγώ ἐν σοί...ἵνα ὧσι τετελειωμένοι εἰς ἕν, ἵνα ὅπου εἰμί ἐγώ κακεῖνοι ὧσι μετ' ἐμοῦ».

Αὐτό εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Νά γίνουμε ὅλοι ἕνα σῶμα μέ κεφαλή τόν Χριστό. Αὐτόν τόν Παράδεισο ζοῦσε καί ὁ Ἅγ Πορφύριος, αὐτόν καί ἡ γερόντισσα.

«Ὅλος ὁ κόσμος εἶναι μία οἰκογένεια, ὅλη ἡ γῆ μία πατρίδα».(Ἀσκητική,σελ.161). Καί πιό κάτω ἔλεγε «ἐγώ νοιώθω ὅτι δέν ζῶ στήν γῆ, ζῶ στόν οὐρανό πραγματικά. Δηλ. ἐδῶ εἶναι ὁ παράδεισος. Ἡ θά τόν βροῦμε ἐδῶ καί θά τόν πάρουμε μαζί μας, ἢ δέν θά τόν πάρουμε ποτέ».

«Ἡ ἀγάπη πρός τόν ἀδελφό καλλιεργεῖ τήν ἀγάπη πρός τόν Θεό. Εἴμαστε εὐτυχισμένοι ὅταν ἀγαπήσουμε ὅλους τούς ἀνθρώπους μυστικά. Θά νοιώθουμε τότε ὅτι ὅλοι μᾶς ἀγαποῦν..

Νά ἀγαπᾶμε, νά θυσιαζόμαστε γιά ὅλους ἀνιδιοτελῶς, χωρίς νά ζητᾶμε ἀνταπόδοση. Τότε ἰσορροπεῖ ὁ ἄνθρωπος. Μιά ἀγάπη πού ζητάει ἀνταπόδοση εἶναι ἰδιοτελής» (Βίος καί Λόγοι, σελ.382).

Τόνιζε συνέχεια ὁ Ἅγιος ὅτι μόνο ἂν ἀγαπᾶμε τούς πάντες δίχως νά μᾶς μέλλει ἂν μᾶς ἀγαποῦν ἢ ἂν ἀξίζει νά τούς ἀγαπήσουμε, θά ζοῦμε στόν Παράδεισο.

Καί συνεχίζει ὁ Ἅγ Πορφύριος: «Ἄς σκορπίζουμε σέ ὅλους μας τήν ἀγάπη μας ἀνιδιοτελῶς, ἀδιαφορῶντας γιά τήν στάση τους. Ὅταν ἔλθει μέσα μας ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, δέν θά ἐνδιαφερόμαστε ἂν μᾶς ἀγαπᾶνε ἢ ὄχι, ἂν μᾶς μιλᾶνε μέ καλοσύνη.

Θά νοιώθουμε τήν ανάγκη ἐμεῖς νά τούς ἀγαπάμε ὅλους. Εἶναι ἐγωισμός νά θέλουμε νά μᾶς μιλάνε οἱ ἄλλοι μέ καλοσύνη».

Αὐτή ἡ βαθειά, εἰλικρινής καί ἀνιδιοτελή ἀγάπη εἶναι πού ἔκανε τόν Ἅγιο Πορφύριο νά συμπάσχει μέ τόν κάθε πονεμένο, νά παίρνει τίς ἀρρώστιες τῶν ἀσθενῶν, νά παρηγορεῖ τούς ἀπελπισμένους, νά σώζει τούς ἀμαρτωλούς δίχως ποτέ νά τούς κατακρίνει.

Τόνιζε συνέχεια πῶς πρέπει νά βλέπουμε τούς ἀνθρώπους μέ συμπάθεια καί νά τούς φερόμαστε μέ εὐγένεια. Νά τούς βλέπουμε ὅλους Ἁγίους, νά μήν κατηγοροῦμε τόν πλησίον μας γιατί εἶναι ἀδελφός μας, «σάρξ ἐκ τῆς σαρκός μας», καί δέν μποροῦμε νά τούς κατηγοροῦμε γιατί «οὐδεὶς τήν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησε».

Τόν ἄνθρωπο πού ἔπενε καί στρέφεται ἐναντίον μας πρέπει νά τόν βλέπουμε μέ συμπάθεια καί νά προσευχομαστε νά ἐλεήσει ὁ Θεός καί αὐτόν καί ἐμᾶς.

Αὐτή ἡ βαθειά ἀγάπη ἔδινε τήν δύναμη στήν γερόντισσα νά μήν φοβᾶται τίποτα καί κανένα ἀφοῦ τούς ἔβλεπε ὅλους ὡς εἰκόνα Θεοῦ, ὡς μία ψυχή. Αὐτή τῆς ἔδινε τήν δύναμη νά βλέπει καθημερινά μέχρι 15 ἀνθρώπους, νά ταυτίζεται μαζί τους, νά μήν ὑπάρχει, καί νά μήν κουράζεται.

Ὅταν κάποτε τήν ρώτησαν ποιός εἶναι ὁ προορισμός τοῦ ἀνθρώπου ἀπάντησε: « Ὁ προορισμός εἶναι Ἀγάπη. Τίποτε ἄλλο. Μήν κάνεις τίποτε ἄλλο. Ἀλλά τί θά πεῖ Ἀγάπη; Ὅταν βλέπεις ὅποιονδήποτε ἄνθρωπο, νά παύεις νά ὑπάρχεις ἐσύ, πραγματικά, ὡς ὄντότης, καί νά μπεῖς στήν ψυχή του. Καί ἄς εἶναι κακοποιός, ἄς εἶναι κάτι πού δέν καταλαβαίνεις.Θά μπεῖς! Γιατί ἔχει καί αὐτός μέσα του τήν Πνοή τοῦ Θεοῦ. Τόν Σπινθήρα τοῦ Χριστοῦ. Καί ἔχει μία καρδιά πού χτυπᾷ σάν τήν δικιά σου.Μέ ἄλλα λόγια ἐσύ ὁ ἴδιος ἀντικατοπτρίζεσαι μέσα του. Ἄν δέν τό κάνεις αὐτό δέν μπορεῖς νά βοηθήσεις τόν ἄλλο.Καί τί ὠφελοῦμε νά ἀγαποῦμε μόνο τόν Θεό μέ τά χέρια ψηλά πρός τόν Κύριο, καθέτως καί νά μή τ'ἀνοίξουμε καί ὀριζοντίως, νά πάρουμε ὅλη τήν Ἀνθρωπότητα,ἐάν εἶναι δυνατόν, καί νά γίνει ἔτσι τό σῶμα μας τό σημεῖο τοῦ Σταυροῦ».(Ἀσκητική, σελ.166).

Κάποτε τήν ρώτησαν πῶς κενώνεται, πῶς ξεχνάει τελείως τόν ἑαυτό της καί γίνεται ὁ ἄλλος καί τόν ἀκούει, καί ἀπάντησε πολύ ἀπλά ὅτι γίνεται αὐθόρμητα :«Αὐτό εἶναι τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ πού μᾶς δημιούργησε γιά νά ἀγαποῦμε τούς πάντες, ἀνεξάρτητα τί εἶναι καί τί ἔχει δίχως νά τούς κρίνουμε. Ἐκείνη τήν στιγμή, ἅμα δέν σκέφτεσαι τόν ἑαυτό σου, παρά σκέφτεσαι τήν Ἀπέραντη Ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γι'αὐτόν τόν ἄνθρωπο,ἐσύ, δειλά δειλά, τόν ἀγαπᾷς ὅσο μπορεῖς, ἐνῶ Ἐκεῖνος, ἀπέραντα! Αὐτή εἶναι ἡ διαφορά. Δέν σκέφτομαι ποτέ ὅτι ἐγώ θά τόν ἀγαπήσω. Ποιός εἶμαι ἐγώ; Ἐκεῖνος!» Ἀσκ,σελ.254).

Αὐτή ἡ βαθειά ἀγάπη ἔκανε καί τούς δύο Ἁγίους μας ὅπως καί ὅλους τούς Ἁγίους

νά ξεπεράσουν τὰ σύννεφα, νά βρίσκονται ὅπου ὑπῆρχε ἀνάγκη, νά στέλνουν κύματα ἀγάπης μέ τήν προσευχή τους, νά ἀνέχονται τούς πάντες, νά ταυτίζονται μέ τόν κάθε ἄνθρωπο.

Ἐλεγε ὁ Ἅγ. Πορφύριος: «Ἡ ἀγάπη πρὸς τόν Χριστό δέν ἔχει ὅρια, τό ἴδιο καί ἡ ἀγάπη πρὸς τόν πλησίον. Νά ἐκτείνεται παντοῦ, στά πέρατα τῆς γῆς. Παντοῦ, σέ ὅλους τούς ἀνθρώπους. Ἐγώ ἤθελα νά πάω νά ζήσω μαζί μέ τούς χίπηδες στά Μάταλα, χωρίς βέβαια, ἁμαρτίες, γιά νά τούς δείξω τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, πόσο μεγάλη εἶναι καί πῶς μπορεῖ νά τούς ἀλλάξει, νά τούς μεταμορφώσει. Ἡ ἀγάπη εἶναι πάνω ἀπ' ὅλα».

Αὐτή ἡ ἀγάπη πρὸς ὅλους ἔκανε καί τήν γερόντισσα νά δέχεται στό κελάκι της τούς πάντες, ἀπό καλλιτέχνες, ἄστεγους, καθηγητές, ἐργάτες, μικροῦς, μεγάλους. Ἔδινε τήν δική της μαρτυρία τήν ἐποχή τῆς Μεταπολίτευσης, μέ τὰ παιδιά τῶν λουλουδιῶν, ναρκομανεῖς, ἀναρχικούς. Ἐπίσης ἔσωσε πολλούς Εὐρωπαίους ἀπό τίς παγίδες τῶν ψευτογκουρού στὴν Ἰνδία.

Γιά τήν Ἱεραποστολή

(«Συνεχίστε στοὺς δρόμους τῆς ἀγάπης»)

Ὡς καρπὸ τῆς ἀγάπης τους πρὸς τόν Θεό καί τόν πλησίον οἱ Ἅγιοι ἦταν γνήσιοι Ἱεραπόστολοι, δηλ. δίναν καθημερινά, ὅπου καί ἂν ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ τούς καλοῦσε, τήν δική τους μαρτυρία γιά τόν Χριστό καί τήν δική τους προσφορά γιά τήν πνευματική προκοπή καί ἀνακούφιση τῶν ἀδελφῶν τους.

Ὅπως ἔλεγε καί ὁ Ἅγ Πορφύριος νά εἴμαστε ζηλωτές. Ἀλλά μέ τήν σωστή ἔννοια. Ὅχι φανατικοί καί ἐπιθετικοί σέ ἀλλόθρησκους ἢ ἄθεους ἀλλά ὅπως ὁ Χριστός «ἵσταται ἐπὶ τήν θύραν καί κρούει» χωρίς νά τήν παραβιάζει, ἀλλά περιμένει τήν κάθε ψυχή μόνη της καί ἐλεύθερα νά Τόν δεχτεῖ, ἔτσι καί ἐμεῖς νά στεκόμαστε μπροστά σέ κάθε ψυχή. Ὁ φανατισμός δέν ἔχει σχέση μέ τόν Χριστό.

Ὅταν ἔλεγε ζηλωτής ἐνοοῦσε ἐκεῖνον πού ἀγαπάει ὁλόψυχα τόν Χριστό καί στό ὄνομά Του διακονεῖ τόν ἄνθρωπο (Βίος, σελ.394). Μέ λεπτότητα, ὑπομονή,σεβασμό. Ἀκόμη καί σέ κάποιον πού βλασφημᾷ ἔλεγε νά μὴν λέμε τίποτα «Στίς συζητήσεις λίγα λόγια γιά τήν θρησκεία καί θά νικήσετε. Ἀφῆστε ἐκεῖνον πού ἔχει ἄλλη γνώμη νά ξεσπάσει, νά πεῖ, νά πεῖ.... Νά αἰσθανθεῖ ὅτι ἔχει νά κάνει μέ ἕναν ἡρεμο ἄνθρωπο. Νά ἐπιδράσετε μέ τήν καλοσύνη σας καί τήν καλοσύνη σας καί ἔπειτα τοῦ μιλάτε λίγο. Δέν κάνετε τίποτε ἂν τὰ πεῖτε ἔντονα, ἂν πεῖτε πχ, «εἶπες ψέμα!» Καί τί θά βγεῖ; Εἴστε «ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων». Τί νά κάνετε; Νά ἀδιαφορεῖτε ἐξωτερικά ἀλλά νά προσεύχεσθε μέσα σας. Νά εἴστε ἔτοιμοι, καταρτησμένοι, μέ παρρησία, ἀλλά καί μέ ἀγιότητα, πραότητα, προσευχή. Γιά νά

κάνετε αυτό όμως, πρέπει να γίνετε άγιοι»(Βίος,σελ.396).

Σέ κάθε ιεραποστολική προσπάθεια τόνιζε, θά πρέπει να υπάρχει λεπτός τρόπος ώστε να μην αντιδροῦν οἱ ἄνθρωποι. Καί τό πιό σημαντικό, λίγα λόγια : «Τά λόγια ἡχοῦν σ'αὐτιά καί ἐκνευρίζουν πολλές φορές.Ἡ προσευχή καί ἡ ζωή ἔχουν ἀπήχηση. Ἡ ζωή συγκινεῖ, ἀναγεννᾷ καί ἀλλοιώνει, ἐνῶ τά λόγια μένουν ἄκαρπα. Ἡ καλύτερη ιεραποστολή γίνεται μέ τό καλό μας παράδειγμα , τήν ἀγάπη μας, τήν πραότητά μας» (σελ. 394).

Καί ἐπίσης τόνιζε τό πόσο πρέπει να τιμᾶμαι τούς ἀνθρώπους ἀνεξάρτητα ἀπό τήν θρησκεία τους. Να παραμένουμε εὐγενεῖς καί να συναστρεφόμαστε μαζί τους ὅταν μᾶς χρειάζονται μέ ἀπόλυτο σεβασμό.

Στό ἴδιο πλαίσιο καί ἡ γερόντισσα μέ τήν τεράστια πείρα της σέ ἀνθρώπους ἄλλων θρησκειῶν σέ ὅλα τά μήκη καί πλάτη τῆς γῆς καί ἂν ταξίδεψε στεκόταν μέ μεγάλο σεβασμό καί διακριτικότητα δίχως να κομπλάρει ἢ να φοβηθεῖ γιά τήν δική της πίστη.

«Τό ζήτημα εἶναι τί τρόπο ζωῆς θά τούς δείξεις, ὄχι τί τρόπο ζωῆς θά τούς διδάξεις. Γιατί ὅταν δοῦν ὅτι ὁ ἴδιος ἔχει βίωμα τήν ζωή τοῦ Θεοῦ δέν θά ἔχει ἀνάγκη να διδάξει τίποτα. Θά μαζευτοῦν ὅλοι γύρω του καί θά ποῦν «σέ βλέπουμε τόσο καλό, τόσο πρᾶο,τόσο συγχωρητικό, τόσο μας βοηθᾷς,τόσο.... πού θέλουμε καί ἐμεῖς να λατρεύσουμε τόν Θεό σου.... Ἀλλά πρέπει πρώτα να γίνεις σάν καί αὐτούς,να κοιμηθεῖς κατά γῆς, να μείνεις μέσα στήν σκόνη, τήν ἀκαθαρσία, να παραδεχτεῖς τήν ζωή τους ὅπως εἶναι.... να τούς συμπονέσεις, να τούς ἀγαπήσεις βαθειά». (Άσκητική, σελ.244).

Γιά τήν Θεία Πρόνοια καί τήν ἐμπιστοσύνη στό Θεῖο Θέλημα.

(εἶπε τό δεντράκι: «Ρίξε τήν μέριμνα καί τήν φροντίδα σ'Εκεῖνον πού σέ ἔπλασε, σέ μεγάλωσε, σέ φώτισε, σέ ὁδήγησε ὡς τώρα καί πού δέν θά πάψει να σέ ἀγαπᾷ ὅσο ζεῖς στόν πρόσκαιρο αὐτόν κόσμο. Ἄφησε τόν ἑαυτό σου, ὅπως ἐγώ τά κλαδιά μου, να τά κουνάει ὁ ἄνεμος, πότε ἐδῶ καί πότε ἐκεῖ, χωρίς ὅμως να ξεχνᾷς ποτέ πῶς εἶσαι δεμένη ὅπως ἐγώ, μέ μία ρίζα. Μέ τήν Ρίζα Χριστός, πού εἶναι Φῶς, Ἀλήθεια, Ἀγάπη». Άσκ, σελ. 428).

Τό κατ'ἐξοχήν γνώρισμα τῆς γερόντισσας ἦταν τό ἄφημα της στο θέλημα τοῦ Θεοῦ καί ὡς ἐκ τούτου ἡ ἀμεριμνησία της. Πολύ συχνά ἀναφερόταν στήν μεγάλη ἀξία τῆς προσευχῆς πού ὁ ἴδιος ὁ Κύριος μᾶς παρέδωσε, τό Πάτερ ἡμῶν. Ἡ προσευχή αὐτή ἔλεγε μᾶς δίνει τό μέτρο καί τήν ποιότητα τῆς σχέσης μας μέ τόν

Κύριο. Αυτό τό «ναί» («Γεννηθήτω τό θέλημά Σου») πού ἔλεγε ἀνεπιφύλακτα σέ ὅ,τι τῆς ἔστελνε ἢ παραχωροῦσε ἢ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ τήν ἔκανε νά μήν ἔχει ἔγνοιες ἀλλά νά παραμένει εἰρηνική καί εὐτυχισμένη καί πάντα χαρούμενη. Ἦξερε πολύ καλά ὅτι ὅλα γίνονται σύμφωνα μέ τό «κατ'εὐδοκίαν», τό καλό, ἢ τό «κατά παραχώρηση», τό κακό, θέλημα τοῦ Θεοῦ. Καί ἔτσι τά ζοῦσε ὅλα σάν θεατῆς, δίχως ἄγχος ἢ φόβο. Δέν ἦταν ἀναίσθητη ἢ σέ κατάσταση νιρβάνας, παρέμενε ἐνεργή, εὐαίσθητη ἀλλά καί παραδομένη στό θέλημα τοῦ Θεοῦ μέ ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη.

«Τίποτε δέν γίνεται χωρίς ἢ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ ἢ τήν Παραχώρησή Του. Ἐφόσον εἶναι Παντοδύναμος. Γι αὐτό καί δέν μπορῶ νά πάθω ἄγχος μέ ὅλα αὐτά τά τρομερά πού συμβαίνουν γύρω μας».

Ἡ ἀντίθετη συμπεριφορά, τό ἄγχος, ἡ ἀγωνία, ἡ στεναχώρια, δείχνει ἔλλειψη ἐμπιστοσύνης, κάτι πού δέν ἐπέτρεπε ποτέ στόν ἑαυτό της.

«Ὅταν στεναχωροῦμαι, εἶναι σάν νά λέω στόν Χριστό «Δέν τά ἔκανες καλά, ὅπως ἔπρεπε, ὅπως δηλ. ἐγώ τά ἤθελα». Ποιά εἶμαι ἐγώ νά τό πῶ αὐτό; Ἦ νά σκεφτῶ «γιατί νά μοῦ ποῦν, γιατί νά μοῦ κάνουν αὐτό ἢ τό ἄλλο»; Μά μπορούσαν νά συμβοῦν ὅλα αὐτά χωρίς Ἐκεῖνον, χωρίς τήν Παραχώρησή Του; Ὁχι! Καί ἔτσι παραμένουμε ἡσυχοί, ἔχουμε μία μόνιμη γαλήνη. Χωρίς αὐτήν τήν γαλήνη δέν μπορεῖ ὁ Θεός νά στείλει τό Ἅγιο Πνεῦμα νά μᾶς βοηθήσει».(Ἀσκ. 299).

Μέ αὐτό τό σκεπτικό βοηθοῦσε οὐσιαστικά καί τούς ἀνθρώπους πού τήν πλησίαζαν καί ζητοῦσαν τήν βοήθεια καί τήν συμβουλή της. Ποτέ δέν σταματοῦσε σέ πρόβλημα, οὔτε δικό της οὔτε τῶν ἄλλων. Συζητοῦσε, ταυτιζόταν μέ τόν ἄλλο, ζοῦσε τό πρόβλημά του, ἔμπαινε στήν θέση του καί μόλις ἔφευγε τόν παρέδιδε στά πόδια τοῦ Χριστοῦ μέ τήν προσευχή της ἀλλά δέν ἔκανε ποτέ φαντασίες γιά τό τί ζεῖ στήν συνέχεια ὁ ἄνθρωπος αὐτός καί δέν εἶχε ἄγχος καί ἀγωνία νά τόν σώσει. Ζοῦσε μόνο τήν στιγμή, τό Αἰώνιο Παρόν τοῦ Θεοῦ ὅπως ἔλεγε.

Βαδίζοντας ἔτσι μέ τόν «ρυθμό καί τό θέλημα τοῦ Θεοῦ» δέν εἶχε καμία ἀγωνία γιά τίποτα. Βέβαια πέρασε καί ἐκείνη ἀπό πολλά στάδια μέχρι νά φτάσει σ αὐτήν τήν χαριτωμένη κατάσταση ὅπου ὅλα τά ἀφήνουμε στόν Θεό: «Θυμᾶμαι παλιά, εἶχα ἀγωνίες. Τί θά γίνει; Πῶς θά κάνω; Πότε θά πάω ἐκεῖ; Καί εἶχα καί τόν ἐγωισμό νά δῶ τά ἀποτελέσματα τῆς ἐργασίας μου. Ἄν θά μοῦ τήν κατακρίνουν, ἄν θά μοῦ ποῦν μπράβο. Καί περίμενα, καί ἀδημονοῦσα. Τώρα; Τίποτα ἀπολύτως. Κάθομαι ἡσυχα καί περιμένω τό Θέλημά Του στήν ζωή μου, κάθε μέρα. Κάθε πρωί ὑπογράφω ἐν λευκῷ στόν Κύριο».(Ἀσκ. Σελ.333).

Καί ὁ Ἅγ Πορφύριος μιλά συχνά γιά τήν θαυμαστή Πρόνοια τοῦ Θεοῦ στήν καθημερινή μας ζωή: «Τά γνωρίζει ὅλα ὁ Θεός μέ ἀκρίβεια, σέ ὅλο τό βάθος καί τό

πλάτος τους. Ὁ Κύριος γνωρίζει ἐμᾶς, πρὶν ἐμεῖς γνωρίσουμε τὸν ἑαυτὸ μας...» (Βίος καὶ Λόγοι, σελ. 403).

«Ὅλα εἶναι στὴν Πρόνοια τοῦ Θεοῦ. Βλέπετε τὰ πεῦκα; Πόσες βελόνες ἔχει κάθε πεῦκο; Μπορεῖτε νὰ τίς μετρήσετε; Ὁ Θεός ὅμως τίς γνωρίζει καὶ χωρὶς τὴν δική Του θέληση οὔτε μία δέν πέφτει κάτω. Ὅπως καὶ οἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς μας καὶ αὐτές ὅλες εἶναι ἡριθμημένες. Ἐκεῖνος φροντίζει καὶ γιὰ τίς πιό μικρές λεπτομέρειες τῆς ζωῆς μας, μᾶς ἀγαπάει, μᾶς προστατεύει.... Μποροῦμε νὰ σκεπτόμαστε καὶ νὰ λέμε: Θεέ μου εἶσαι πανταχοῦ παρὼν καὶ τὰ βλέπεις ὅλα, ὅπου κι ἂν εἶμαι. Παρακολουθεῖς μέ στοργή τό κάθε μου βῆμα» Σελ. 410).

Ἡ χαρά

(«Πρέπει νὰ δημιουργήσεις ἄλλες εὐτυχίες, γιὰ νὰ χαρεῖς τίς δικές σου» Ραούλ Φολερῶ)

Οἱ Ἅγιοι διακρίνονται γιὰ τὴν χαρά πού νοιώθουν βαθειά μέσα στὴν ψυχὴ τους παρόλα τὰ βάσανα καὶ τὰ προβλήματα τους. Ἡ χαρά εἶναι καρπὸς τοῦ Ἁγ Πνεύματος, δῶρο Θεοῦ πού δίνεται στοὺς ἀνθρώπους πού ἔχουν παραδοθεῖ στὴν ἀγάπη Του ὁλοκληρωτικά.

Ὁ Ἅγ Πορφύριος μιλοῦσε συνέχεια γιὰ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν τρέλα του γιὰ τὸν Χριστό. «Ὁ Χριστός εἶναι ἡ χαρά, τό φῶς τό ἀληθινό, ἡ εὐτυχία. Ὁ Χριστός εἶναι ἡ ἐλπίδα μας. Ἡ σχέση μέ τὸν Χριστό εἶναι ἀγάπη, εἶναι ἔρωτας, εἶναι ἐνθουσιασμός, εἶναι λαχτάρα τοῦ θείου. Ὁ Χριστός εἶναι τό πᾶν. Αὐτός εἶναι ἡ ἀγάπη μας, Αὐτός ὁ ἔρωτάς μας. Εἶναι ἔρωτας ἀναφαίρετος ὁ ἔρωτας τοῦ Χριστοῦ. Ἀπὸ ἐκεῖ πηγάζει ἡ χαρά.

Ἡ χαρά εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Χριστός. Εἶναι μία χαρά πού σέ κάνει ἄλλο ἄνθρωπο. Εἶναι μιὰ πνευματικὴ τρέλα, ἀλλὰ ἐν Χριστῷ» (Βίος καὶ Λόγοι, σελ. 218).

Προτρέπει τοὺς ἀνθρώπους νὰ στραφοῦν μέ πόθο, μέ λαχτάρα στὸν Χριστό. Τούς προτρέπει νὰ κάνουν καὶ νηστεῖες καὶ ἀγρυπνίες καὶ ὅσες προσευχές θέλουν ἀλλὰ νὰ εἶναι χαρούμενοι, νὰ ἔχουν τὴν χαρά τοῦ Χριστοῦ, νὰ ἀπολαμβάνουν τὴν εἰρήνη καὶ τὴν εὐδαιμονία πού μᾶς προσφέρει. «Εἶναι ἡ χαρά τοῦ Κυρίου μας πού δίνει τὴν ἀσφαλὴ γαλήνη, τὴν γαλήνια τερπνότητα καὶ τὴν πάντερπνη εὐδαιμονία. Ἡ χαρά ἡ πασίχαρη, πού ξεπερνᾷ κάθε χαρά. Ὁ Χριστός θέλει καὶ εὐχαριστεῖται νὰ σκορπάει τὴν χαρά, νὰ πλουτίζει τοὺς πιστοὺς Του μέ χαρά. Εὐχομαι «ἡ χαρά ὑμῶν ἡ πεπληρωμένη».

Νὰ μὴν μένουμε μόνο στά τυπικά γιατί μπορεῖ νὰ παραμείνουμε στεῖροι καὶ παγεροί. Στόχος μας νὰ γίνῃ νὰ μποῦμε μέσα στὴν χαρά καὶ στό φῶς τοῦ Χριστοῦ.

Αυτή είναι η ουσία, να θέλουμε να είμαστε με τον Χριστό, να ξυπνήσει η ψυχή και να αγαπήσει τον Χριστό, να γίνει αγία. Έτσι θα μάς αγαπήσει και Εκείνος.Θα είναι τότε η χαρά αναφαίρετη. Καί αυτό που λαχταρά ο Χριστός μας είναι να μάς γεμίζει με χαρά διότι είναι η πηγή της χαράς(σελ 218).

Καί η γερόντισσα, που ονομάστηκε από τον μακαριστό γέροντά μας «η γερόντισσα της χαράς», έλαμπε ολόκληρη από την φωτεινή παρουσία του Κυρίου. Από πού άντλοῦσε αυτήν την χαρά; Από την αληθινή πηγή της χαράς, από τον ίδιο τον Κύριο.

Δέν περίμενε να την κάνει χαρούμενη ο άλλος, αντιθέτως δέν μπορούσε κανένας να της πάρει την χαρά και να την στεναχωρήσει («δέν γεννήθηκε ακόμη ο άνθρωπος που θα μέ στεναχωρήσει»).

Τόνιζε ότι η χαρά είναι αναπόσπαστο στοιχείο του Χριστιανού «Γιατί ο Χριστός είπε «την ειρήνη την δική Μου σας δίνω, όχι όπως ο κόσμος. Καί παραπέρα «Την χαρά την δική μου σας δίνω, όχι όπως ο κόσμος. Δηλ. αυτή η χαρά πηγάζει από την Χάρη του Θεού, από μέσα μας αναβλύζει. Δέν περιμένουμε ο άλλος να μάς κάνει χαρούμενους γιατί πρώτα ο Χριστός μάς κάνει»(Ασκ. 343).

Μπορούσε και παρέμενε χαρούμενη παρόλο που κάθε μέρα έβλεπε ανθρώπους με πολλά βάσανα και προβλήματα. Καί ο λόγος ήταν ότι αγαπούσε πολύ τους ανθρώπους και ταυτόχρονα σκεφτόταν πόσο περισσότερο τους αγαπά ο ίδιος ο Κύριος που τους έπλασε.

Έτσι έπαιρνε μέσα της τον κάθε πονεμένο και τον παρέδιδε στα πόδια του Χριστού κάνοντας πολλή θερμή προσευχή. Μέ τό να σκέπτεται πολύ τον άλλο και όχι τον εαυτό της είχε μόνιμη χαρά. Καί μετέδιδε αυτή την χαρά που είχε και στους συνομιλητές της.

Γιατί η αληθινή χαρά είναι όταν μοιράζεσαι. Κανείς δέν μπορεί να είναι χαρούμενος μόνος του, όταν κοιτάζει μόνο τον εαυτό του.

Γι αυτό η και γερόντισσα προέτρεπε τους ανθρώπους σε ποικίλες διακονίες ώστε να προσφέρουν αλλά και να λαμβάνουν. Αν κάποιος πήγαινε όλο μιζέρια και της έλεγε ότι έχει θλίψη τότε τους έδινε μία άλλη πρόταση ζωής : «Αν θές να πάψεις να έχεις θλίψη, θα πρέπει να πάψεις ν'ασχολείσαι με τον εαυτό σου. Θα πρέπει να γίνεσαι ο άλλος, και να έχεις έμπιστοσύνη στον Θεό. Πρώτον πίστις, δεύτερον πίστις, τρίτον πίστις» (Η γερόντισσα της χαράς,σελ.131). («δίνοντας χαρά στους άλλους, έσύ την νοιώθεις πρώτα» Ασκητική, σελ. 359).

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ

(«Όταν κλείνει ή πόρτα τοῦ κελιοῦ ἀνοίγει ή πύλη τοῦ οὐρανοῦ»)

Οἱ Ἅγιοί μας, ὅπως καί ὅλοι οἱ Ἅγιοι σέ πολλά σημεῖα ταιρίαζαν καί σέ ἄλλα ὄχι. Ὅμως ἐκεῖ πού πραγματικά συναντιοῦνται εἶναι στό θέμα τῆς προσευχῆς.

Ὁ Ἅγ. Πορφύριος μᾶς μιλάει γιά τήν προσευχή πού τήν ζοῦσε ὡς τήν ἀναπνοή του, ὡς τό καθημερινό του ὀξυγόνο.

Ἡ προσευχή εἶναι δῶρο τοῦ Θεοῦ, ὅποτε θέλει θά μᾶς τό δώσει ὁ ἴδιος. Ἐμεῖς νά ἀπευθυνόμαστε σέ Ἐκεῖνον μέ ὕφος παρακλητικό, ἱκετευτικό, ταπεινό. Τότε ή προσευχή μας εἶναι εὐάρεστη στόν Θεό. Νά στεκόμαστε ἐνώπιον τοῦ Ἑσταυρωμένου καί νά λέμε μέ εὐλάβεια «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ἐλέησόν με».

Ἐπίσης μᾶς ἐπισημαίνει ὁ Ἅγιος νά ζητᾶμε ἀπό τόν Κύριο νά μᾶς φωτίσει, νά μᾶς ἀνοίξει τά πνευματικά μάτια καί νά λάμψει ἐντός μας τό ἀκήρατο Φῶς τῆς θείας γνώσεως καί νά μή ὑπερηφανευόμαστε γιά τό πόσες μετάνοιες κάναμε καί νά θεωροῦμε ὅτι ὁ Θεός θά πρέπει ὅπωςδῆποτε ἀφού κάνουμε τά τυπικά μας, νά μᾶς στείλει τήν Θεία Χάρη Του. Αὐτό εἶναι δική του ἀπόφαση. Ἐμεῖς πρέπει νά τόν ἀγαπήσουμε ἀπλά, χωρίς σφίξιμο καί ἀγώνα. Ἄν τόν ἀγαπήσουμε πολύ ή εὐχή θά λέγεται ἀπό μόνη της γιατί δέν θά μπορούμε νά ζήσουμε χωρίς νά τόν ἐπικαλούμαστε συνέχεια στήν καθημερινότητά μας. «Τό πᾶν εἶναι ν'ἀγαπήσουμε τόν Χριστο, τήν προσευχή, τήν μελέτη. Παίρνουμε ἕνα ἑκατομμύριο καί τό κόβουμε κομματάκια. Τοῦ ἀνθρώπου ή προσπάθεια εἶναι τό ἕνα ἑκατομυριοστό.

Νά ἔχουμε λοιπόν μία ζωντανή σχέση μέ τόν ζωντανό Θεό. Καί νά μήν τοῦ ζητᾶμε τίποτα, μόνο τήν σωτηρία τῆς ψυχῆς μας. Εἶναι ἀρκετό νά λέμε « Κύριε Ἰησοῦ ἐλέησόν με». Δέν χρειάζεται ὁ Θεός ἐνημέρωση ἀπό ἐμᾶς γιά τίς διαφορες ἀνάγκες μας. Ἐκεῖνος τά γνωρίζει ὅλα ἀσυγκρίτως καλύτερα ἀπό ἐμᾶς καί μᾶς δίνει τήν ἀγάπη Του. Νά ζητᾶμε νά γίνει τό θέλημά Του καί ὁ Θεός θά μᾶς τά δώσει ὅλα πλούσια»(Βίος καί Λόγοι, σελ.256).

Νά λέμε τήν εὐχή καί ὁ νοῦς μας νά βρίσκεται στά λόγια τῆς εὐχῆς. Τίποτα ἄλλο: «Ἦρεμα, μέ τά μάτια ἀνοιχτά γιά νά μήν κινδυνεύεται ἀπό φαντασίες καί πλάνες... Νά λέτε τήν εὐχή μέ τρόπο ἀπαλό καί ὄχι συνέχεια, ἀλλά ὅταν ὑπάρχει διάθεση καί ἀτμόσφαιρα κατανύξεως,ή ὅποια εἶναι δῶρο τῆς Θείας Χάριτος... Νά μή γίνεται ή εὐχή ἀγγαρία.Ἡ πίεση μπορεῖ νά φέρει ἀντίδραση, νά κάνει κακό» (266).

Καί πάλι μᾶς δίνει κουράγιο συμβουλεύοντας ἀπλά νά μήν γίνεται ή εὐχή μέ ἄγχος οὔτε σφίξιμο.

Καί ή γερόντισσα ἔβαζε σέ προτεραιότητα τήν προσευχή. Ἀλλά προσευχή πού γίνεται μέ πόνο καί ἀγάπη γιά τόν ἄλλο ἄνθρωπο.

«Ἄν δέν ἀγαπᾶτε, μὴν τολμᾶτε νά προσευχηθεῖτε. Γιατί δέν φτάνει στ'αὐτιά τοῦ Θεοῦ. Εἶναι βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ Κυρίου.» Ἐρχεται κάποιος καί μοῦ λέει: «Δέν τόν ἀντέχω τόν τάδε, βέβαια δέν θέλω τό κακό του, ἀλλά παρακαλῶ τόν Θεό νά τόν φωτίσει» Καί ἐγώ λέγω «πῶς τολμᾶς»; Ἄν πῶ: Σέ παρακαλῶ Κύριε, φώτισε τόν ἄνθρωπο τοῦτον τόν ὁποῖο ἐγώ δέν ἀγαπῶ» τότε ὁ Κύριος θά μοῦ πεῖ: «Τί σέ ἐνδιαφέρει; Ἀφοῦ δέν τόν ἀγαπᾶς. Ἀγάπησέ τον πρῶτα καί ἔλα νά μοῦ τό ζητήσεις. Ἀμέσως θά σοῦ τό κάνω». Γιατί μᾶς εἶπε «ἀγαπᾶτε τούς ἐχθρούς ὑμῶν» (Ἀσκ σελ.317).

Ἀντίθετα ὅταν κινούμαστε ἀπό ἀγάπη γιά τόν ἄλλο ἢ προσευχή μας, ἀκόμη καί ἕνας ἀναστεναγμός γιά τόν ἄλλο, θά εἰσακουστεῖ.

Κρατῶντας τό κομποσκοῖνι μας μᾶς προτρέπει νά λέμε «Θεέ μου, ἐσύ ξέρεις πόσο τόν ἀγαπῶ αὐτόν τόν ἄνθρωπο. Ἡ ἀγάπη μου αὐτή δέν εἶναι δική μου, γιατί Ἐσύ εἶσαι ἡ πηγὴ τῆς Ἀγάπης. Ἀπ'αὐτὴν τὴν πηγὴ τῆς ἀγάπης παίρνω καί ἐγώ, καί Σοῦ τόν προσφέρω αὐτόν τόν ἄνθρωπο. Καί Σέ παρακαλῶ νά Τοῦ δώσεις Φώτιση, Ἔλεος, Δύναμη, Πίστη, νά τοῦ δώσεις ὅλα τὰ πλούσια ἐλέη Σου πού Ἐσύ δίνεις. Ἐγώ μόνο τὴν ταπεινὴ μου ἀγάπη μπορῶ νά προσφέρω. Καί Σέ παρακαλῶ γιά (κι ἀφοῦ πεῖς αὐτόν τόν πρόλογο παίρνεις ἕνα κόμπο καί λές τόν τάδε... τόν τάδε... καί θά φέρεις νοερά στά Πόδια τοῦ Χριστοῦ αὐτὰ τὰ πρόσωπα, σάν νά εἶναι γονατιστοί καί νά προσεύχονται μπροστά Του αὐτοί οἱ ἴδιοι. Τότε ὁ Θεός κάνει θαύματα μ'αὐτὴν τὴν προσευχή. Γιατί ὁ Θεός μᾶς θέλει συνεργούς. Ὅσο τιποτένιοι καί ἂν εἴμαστε. Γιατί εἴμαστε τὰ πλάσματά του καί μ'αὐτὰ τὰ πλάσματα ἔχει νά δουλέψει» (Ἀσκ σελ 254).

Καί ὁ Ἅγιος κινούμενος ἀπὸ τὴν πολλή του ἀγάπη γιά τούς ἄλλους μᾶς προτρέπει νά λέμε «Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ἐλέησόν με» καί νά ἔχουμε μέσα μας καί τούς ἄλλους. Αὐτό τό «μέ» νά περικλείει καί τούς ἄλλους ἀφοῦ ἔτσι τούς κάνουμε ἕνα μέ τόν ἑαυτό μας. Καί νά ζητᾶμε καί ἀπὸ τούς ἄλλους νά εὐχονται γιά μᾶς. Ἔτσι ζοῦμε τὴν Ἐκκλησία ὡς τόν Παράδεισο «Ἡ ἀγάπη, ἡ λατρεία στὸν Θεό, ἡ λαχτάρα, ἡ ἔνωση μέ τόν Θεό, ἡ ἔνωση μέ τὴν Ἐκκλησία εἶναι ὁ ἐπὶ γῆς Παράδεισος» (Βίος σελ.283).

Στὴν ἀγωνία πολλῶν ἀνθρώπων ὅτι δέν τούς περισσεύει χρόνος γιά νά προσευχηθοῦν μέ τόσες ἔγνοιες πού ἔχουν ἀπαντοῦν οἱ Ἅγιοι μας:

«Σημασία στὴν προσευχή ἔχει ὄχι ἡ χρονικὴ διάρκεια ἀλλὰ ἡ ἔνταση. Νά προσεύχεσθε ἔστω καί πέντε λεπτά, ἀλλὰ δοσμένα στὸν Θεό μέ ἀγάπη καί λαχτάρα. Μπορεῖ ἕνας μία νύχτα ὁλόκληρη νά προσεύχεται κι ὁ ἄλλος μονάχα πέντε λεπτά καί αὐτὴ ἡ προσευχή τῶν πέντε λεπτῶν νά εἶναι ἀνώτερη» (Βίος καί Λόγος σελ.277).

Καί ἡ γερόντισσα στό ἴδιο πνεῦμα ἀπαντᾷ: «δέν χρειάζεται χρόνος. Γιατί ἡ προσευχή εἶναι μία κατάσταση ψυχῆς. Ὄταν πλένεις πιάτα καί λές Κύριε ἐλέησον, καί ὅταν πᾶς ν'ἀνάψεις τόν φοῦρνο ἢ νά στρώσεις τά κρεβάτια Κύριε Ἐλέησον. Ὅλα αὐτά πού κάνουμε τήν μέρα μπορούμε νά τά κάνουμε καί πίσω ἀπ'ὅλα αὐτά , ὅπως ἀκοῦμε μία μακρινή μουσική, νά ἔχουμε τήν Ἑννοια τοῦ Θεοῦ, τήν Ὑπαρξη τοῦ Θεοῦ»(Ἀσκ. Σε. 317). («τόν νοῦ σου στόν Θεό, τά χέρια σου στ'ἀλέτρι». Ἀσκ σελ.384).

Ὅλα τά προβλήματα μᾶς συνιστοῦν οἱ Ἅγιοι νά τά κάνουμε προσευχή. («πᾶσαν τήν ζωήν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα»). Δέν ὑπάρχει πρόβλημα ἄλυτο γιά τόν ἄνθρωπο τῆς προσευχῆς. Ὅλα μέ τήν προσευχή τακτοποιοῦνται ἀλλά πρέπει νά ἔχουμε φλόγα στήν προσευχή καί ὄχι ἄγχος. Ὄταν εἴμαστε ἐν προσευχῇ τότε καί οἱ δουλειές γίνονται μέ χάρη καί δίχως ζημιές. Καί θά μᾶς φωτίσει ὁ Θεός σέ δύσκολες καταστάσεις.

Συνιστοῦσε ἀκόμη ὁ Ἀγ Πορφύριος νά εὐχόμεστε γιά τόν κόσμο «ἐν τῷ κρυπτῷ». Δίχως περισπασμούς, πολλά λόγια καί ἐπικοινωνίες. Πιο πολύ θά τούς ὠφελήσουμε μέ λίγη ἔμπονη, συνετή, προσευχή.

Τό ἴδιο καί ἡ γερόντισσα ἔβρισκε τήν καλύτερη λύση γιά ὅλα στήν προσευχή. Ὄταν δέν μπορούμε νά κάνουμε κάτι γιά κάποιον πρακτικά γιά νά τόν βοηθήσουμε, νά τό κάνουμε θέμα προσευχῆς καί νά ζητήσουμε ἀπό τόν Χριστό νά τόν πάρει στήν ἀγκαλιά Του, νά τοῦ δώσει τήν εὐλογία Του.

Τέλος ἡ προσευχή γιά τούς Ἁγίους μας εἶναι ἡ δοξολογία

Ἡ γερόντισσα ἔλεγε «τό μεγαλύτερο μέρος τῆς προσευχῆς μου ἐδῶ καί χρόνια τώρα εἶναι τό Εὐχαριστῶ. Τί νά ζητήσω ἄλλωστε; ἀφοῦ ἔχω τά πάντα»(Ἀσκ σελ.371).

Καί ὁ Ἅγιος Πορφύριος προτρέπει νά ὁμοιωθοῦμε μέ τούς ἀγγέλους πού συνέχεια δοξολογοῦν τόν Θεό. Αὕτη εἶναι ἡ προσευχή τους, τό ἔργο τους. Ἀντίθετα ἐμεῖς εἴμαστε ὑλικοί ἄνθρωποι καί γι αὐτό προσευχόμεστε ἀνθρώπινα καί μέ ἰδιοτέλεια καί παρακαλοῦμε τόν Θεό νά μᾶς τακτοποιήσει τά διάφορα θέματα μας. «Οἱ ἄγγελοι δέν προσεύχονται γιά νά κερδίσουν κάτι (παρ κ με ἀηδόνι),εἶναι ἀνιδιοτελεῖς. Ὁ Θεός ἔδωσε καί σέ μᾶς τήν δυνατότητα νά εἶναι ἡ προσευχή μας μία διαρκή δοξολογία, προσευχή ἀγγελική. Ἐδῶ βρίσκεται τό μεγάλο μυστικό. Ὄταν μποῦμε σ'αὐτήν τήν προσευχή, θά δοξάζουμε τόν Θεό συνεχῶς, ἀφήνοντάς τα ὅλα σ' Αὐτόν» ὅπως εὔχεται ἡ Ἐκκλησία «πᾶσαν τήν ζωήν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα».(Βίος καί Λόγοι, σελ.286).

Σάν συμπέρασμα θά λέγαμε ὅτι οἱ Ἅγιοι μας προέβαλαν καί προέτασαν καί προτιμοῦσαν σέ ὅλα καί γιά ὅλους καί ὅλα τήν προσευχή (λέει ὁ Ἅγ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος «Μνημονευτέον μᾶλλον τοῦ Θεοῦ ἢ ἀναπνευστέον») καί τήν ἀέναη δοξολογία. Γιά ὅ,τι ἔκαναν, Τοῦ στέλνουν τήν σκέψη τους, γιά ὅ,τι καλό Τοῦ δίνουν δόξα, στήν ὅποια δοκιμασία Τοῦ δίνουν εὐχαριστία. Ποτέ δέν ξεχνοῦν ὅτι εἶναι δικοί Του γιατί ξέρουν καλά ὅτι προορισμός τους εἶναι νά λατρεύουν τόν Θεό καί νά ἀγαπᾶνε τούς ἀνθρώπους. Ἔτσι φτάνουν νά ξεχνοῦν τόν ἑαυτό τους ἀφοῦ ταυτίζονται μέ τόν πλησίον τους καί ἔχουν μιά καρδιά πού «καίγεται» ἀπό ἀγάπη γιά ὅλη τήν κτίση καί πού δέν ἡσυχάζει μέχρι νά γίνουμε ὅλοι «ἕν».

